

PŘEDMLUVA

Milí přátelé,

publikace, kterou držíte v ruce, se pomocí analýzy manželství a rodinného života snaží dojít k podstatným prvkům, o něž se manželství opírá. Jako první je autorovu zkoumání podrobena láska. Povolání k lásce je nezbytnou součástí osobního dozrávání každého člověka. Přijetí dokonalé lásky, vycházející od samého Boha, umožňuje člověku stát se nejprve dítětem (přijetí lásky), pak manželem či manželkou (sdílení lásky) a konečně otcem nebo matkou (předávání lásky).

Další částí je tematika pohlavní odlišnosti úzce související s problematikou sexuality. Poznání vlastní pohlavní vyhraněnosti souvisí s otevřeností vůči druhému – a to jak vůči Bohu, tak vůči lidské osobě opačného pohlaví. Pohlavní odlišnost se stává nástrojem lidské transcendence – společenství muže a ženy umožňuje lidem překonat jejich vlastní omezenost a žít jako odlesk vztahů panujících v Nejsvětější Trojici. Skrze pohlavní odlišnost spolu lidé zároveň mohou zcela výjimečným a originálním způsobem komunikovat. A prostorem, kde k této komunikaci lásky dochází, je právě rodina.

Druhá část této publikace zpracovává tematiku společenského významu manželství a rodiny na základě otázky: Jak spolu souvisí instituce manželství a obecné dobro společnosti? Autor nejprve připomíná, že člověk je tvor bytostně otevřený životu ve společenství, a poté se zabývá paradoxem přítomnosti křesťanů v dnešní společnosti.

Na závěr je čtenáři v hrubých rysech představeno několik alternativních ekonomických modelů společenského soužití inspirovaných rodinou coby základní buňkou společnosti, poslední kapitola pak pojednává o tom, jakou roli mohou rodiny zastávat v současné globalizované kultuře a společnosti.

Dnešní rodina se – ve srovnání s rodinou dřívějších dob – vlivem rychlého technického rozvoje ocitá v situaci, na kterou nemohla být předchozími generacemi dostatečně připravená. Četné vlivy, které dříve rodiny stmelovaly, nyní tuto úlohu neplní. Rodina dnes více než kdykoliv v minulosti stojí a padá s citovými pouty mezi manžely. Víme ale, jak křehká tato citová pouta jsou. Ale člověk přece není jen cit. Nadvládu citu může zeslabit nebo úplně potlačit další významná lidská složka, kterou je rozum a jeho užívání. Člověk ale není ani jen rozum. Co by mu bylo platné, kdyby správně poznával a usuzoval, avšak chyběla by vůle, aby o to správné usiloval? A mohu pokračovat dál – samozřejmě, že nestačí ani jenom vůle... Zralý člověk má všechny tyto schopnosti lidské přirozenosti vyvážené. Proto je láska záležitostí celého člověka a všech jeho mohutností. Proto i sám Bůh říká: „Miluj celou svou myslí, celou svou silou, celým svým srdcem i celou svou duší.“ A jedině Bůh sám se může stát tím, který sjednocuje a vyvažuje všechno, co je v člověku. Je tedy třeba přirozenou lidskou lásku, která dává vzniknout rodině, oživit a umocnit tou láskou, která pramení z Boha. Potom Bůh může skrze každého z nás ozdravit naše rodiny. Ovšem pokud se mu sami otevřeme.

Zaměřme se na problémy, kterými naše rodina žije, a zkusme společně hledat odpovědi na palčivé otázky v našich vztazích ve světle radostné zvěsti – že jsme totiž všichni dětmi jednoho Otce a mezi sebou navzájem sestrami a bratry.

Vojtěch Cikrle
biskup brněnský

OBSAH

Předmluva	7
Úvod: Manželství a rodina jako „nezadatelná“ dobra	9

ČÁST PRVNÍ

Láska: základ rodinného i společenského života

1. Analogie lásky	27
2. Milovat v rozdílnosti – základní směry teologie těla	37
3. Proč vlastně láska? Světlo pro nalezení jejího plného významu	51
4. Atmosféra lásky: rodina musí dýchat	69

ČÁST DRUHÁ

Milovat: křesťanský životní styl v rodině a ve společnosti

5. <i>Caritas aedificat</i> . Teologické základy působení křesťanů ve světě a v politice	81
6. „Blahoslavení, kdo lační a žízňají po spravedlnosti.“ Blahoslavenství a evangelizace	97
7. Rodina jako společenský subjekt ve světě ekonomiky	113
8. Globalizace a rodina. Případ „Itálie“: anomálie a příležitost	127